Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0082/2016 }
B8-0086/2016 }
B8-0087/2016 }
B8-0091/2016 }
B8-0095/2016 }
B8-0100/2016 }
B8-0121/2016 } RC1

20.1.2016

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
Verts/ALE (B8-0082/2016)
EFDD (B8-0086/2016)
ECR (B8-0087/2016)
PPE (B8-0091/2016)
ALDE (B8-0095/2016)
GUE/NGL (B8-0100/2016)
S&D (B8-0121/2016)

o situaci v Etiopii
(2016/2520(RSP))

Cristian Dan Preda, Mariya Gabriel, Elmar Brok, Davor Ivo Stier, Andrej Plenković, Lara Comi, Tunne Kelam, Patricija Šulin, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Brian Hayes, Bogdan Brunon Wenta, Thomas Mann, Csaba Sógor, Claude Rolin, Andrey Kovatchev, Eva Paunova, Milan Zver, Ildikó Gáll-Pelcz, Pavel Svoboda, Ivan Štefanec, Michaela Šojdrová, Tomáš Zdechovský, Sven Schulze, Jaromír Štětina, Andrey Novakov, Lefteris Christoforou, József Nagy, Dubravka Šuica, Marijana Petir, Anna Záborská, Roberta Metsola, Joachim Zeller, Luděk Niedermayer, Krzysztof Hetman,

David McAllister, Stanislav Polčák, Ivana Maletić, László Tőkés, Romana Tomc, Inese Vaidere
za skupinu PPE
Nikos Androulakis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Victor Boştinaru, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Miriam Dalli, Isabella De Monte, Monika Flašíková Beňová, Knut Fleckenstein, Doru-Claudian Frunzulică, Eider Gardiazabal Rubial, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Michela Giuffrida, Ana Gomes, Sylvie Guillaume, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Afzal Khan, Miapetra Kumpula-Natri, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Costas Mavrides, Marlene Mizzi, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Pina Picierno, Tonino Picula, Miroslav Poche, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Siôn Simon, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Julie Ward, Flavio Zanonato, Damiano Zoffoli, Josef Weidenholzer
za skupinu S&D
Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Arne Gericke, Beatrix von Storch, Raffaele Fitto, Ruža Tomašić, Angel Dzhambazki, Jana Žitňanská, Branislav Škripek
za skupinu ECR
Hilde Vautmans, Beatriz Becerra Basterrechea, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Marielle de Sarnez, Urmas Paet, Pavel Telička, Ilhan Kyuchyuk, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Dita Charanzová, Nedzhmi Ali, Martina Dlabajová, José Inácio Faria, Fredrick Federley, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Javier Nart, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Johannes Cornelis van Baalen, Paavo Väyrynen, Valentinas Mazuronis, Norica Nicolai, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic
za skupinu ALDE
Marie-Christine Vergiat, Barbara Spinelli, Kostas Chrysogonos
za skupinu GUE/NGL
Jordi Sebastià, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Judith Sargentini, Barbara Lochbihler, Bart Staes, Igor Šoltes, Bodil Valero, Indrek Tarand, Davor Škrlec, Ernest Urtasun
za skupinu Verts/ALE
Ignazio Corrao, Piernicola Pedicini, Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi, Laura Agea, Laura Ferrara, Rolandas Paksas
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Etiopii
(2016/2520(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci v Etiopii a na poslední plenární rozpravu o této věci, která se konala dne 20. května 2015,

– s ohledem na prohlášení mluvčí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) ze dne 23. prosince 2015 o nedávných střetech v Etiopii,

– s ohledem na společné prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové a ministra zahraničních věcí Etiopské federativní demokratické republiky Tedrose Adhanoma ze dne 20. října 2015,

– s ohledem tiskové prohlášení vydané na setkání mezi místopředsedkyní Komise, vysokou představitelkou Federikou Mogheriniovou a ministrem zahraničních věcí Etiopské federativní demokratické republiky Tedrosem Adhanomem, které se konalo dne 13. ledna 2016,

– s ohledem na prohlášení mluvčí ESVČ ze dne 27. května 2015 o volbách v Etiopii,

– s ohledem na prohlášení zvláštního zpravodaje OSN pro podporu a ochranu práva na svobodu názoru a projevu Davida Kayeho ze dne 10. července 2015 o propuštění etiopských novinářů,

– s ohledem na poslední všeobecný pravidelný přezkum týkající se Etiopie, který proběhl v rámci Rady OSN pro lidská práva,

– s ohledem na dohodu z Cotonou,

– s ohledem na Ústavu Etiopské federativní demokratické republiky přijatou dne 8. prosince 1994, a zejména na ustanovení III. kapitoly o základních právech a svobodách, lidských a demokratických právech,

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,

– s ohledem na Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, kterou Etiopie ratifikovala v roce 1994,

– s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,

– s ohledem na Mezinárodní pakt OSN o občanských a politických právech,

– s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že dne 24. května 2015 se konaly poslední volby, v nichž vládnoucí stranou zůstala Etiopská lidová revoluční demokratická fronta, která částečně díky nedostatečnému prostoru věnovanému kritickým nebo nesouhlasným hlasům v rámci volebního procesu získala všechna křesla v národním parlamentu; vzhledem k tomu, že květnové federální volby proběhly ve všeobecné atmosféře zastrašování a obav ohledně nedostatečné nezávislosti Národní volební rady; vzhledem k tomu, že Etiopská lidová revoluční demokratická fronta je u moci už 24 let, a to od svržení vojenské vlády v roce 1991;

B. vzhledem k tomu, že v posledních dvou měsících byl nejrozsáhlejší etiopský region Oromie, který je domovem největší etnické skupiny v Etiopii, zasažen vlnou masových protestů týkajících se rozšiřování hranic hlavního města Addis Abeby, v důsledku čehož hrozí, že zemědělci budou vyhnáni ze své půdy;

C. vzhledem k tomu, že pravděpodobně v rámci největší krize, která Etiopii zasáhla od volebního násilí v roce 2005, zabily podle mezinárodních organizací na ochranu lidských práv bezpečnostní složky v reakci na povětšinou mírumilovné protesty alespoň 140 protestujících a mnoho dalších zranily; vzhledem k tomu, že vláda naopak přiznala smrt pouze desítek lidí a také 12 členů bezpečnostních sil;

D. vzhledem k tomu, že dne 14. ledna 2016 se vláda rozhodla, že zruší sporný rozsáhlý plán územního rozvoje; vzhledem k tomu, že pokud by se tento plán uskutečnil, došlo by ke 20násobnému rozšíření hranic města; vzhledem k tomu, že rozšiřování Addis Abeby už vedlo k vysídlení milionů oromských farmářů a uvrhlo je do bezvýchodné chudoby;

E. vzhledem k tomu, že pokud jde o náboženské přesvědčení a kulturu, je Etiopie velmi různorodou zemí; vzhledem k tomu, že ve prospěch Amharů a Tigrajů dochází k marginalizaci některých z největších etnických společenství, zejména oromského a somálského (ogadenského), která mají jen nepatrné politické zastoupení;

F. vzhledem k tomu, že při brutálním potlačení protestů v oromském regionu etiopské orgány svévolně zatkly celou řadu pokojných protestujících, novinářů a vedoucích představitelů opozičních stran; vzhledem k tomu, že zatčené osoby jsou ohroženy mučením a jiným špatným zacházením;

G. vzhledem k tomu, že vláda označila v podstatě pokojné protestující za „teroristy“, uplatnila na ně protiteroristické prohlášení (zákon č. 652/2009) a zasáhla proti nim za pomoci vojenských sil;

H. vzhledem k tomu, že dne 23. prosince 2015 orgány zatkly Bekeleho Gerbu – místopředsedu Oromského federalistického kongresu, což je největší oromská legitimně zaregistrovaná politická strana; vzhledem k tomu, že pan Gerba byl převezen do vězení a údajně krátce nato hospitalizován; vzhledem k tomu, že místo jeho pobytu není v současnosti známo;

I. vzhledem k tomu, že v posledních týdnech došlo ke svévolnému uvěznění vedoucích

představitelů Oromského federalistického kongresu nebo v podstatě k uvalení na ně domácího vězení;

J. vzhledem k tomu, že to není poprvé, co jsou etiopské bezpečnostní složky v reakci na pokojné protesty zapleteny do případů závažného porušování lidských práv, a vzhledem k tomu, že je známo, že etiopská vláda systematicky potlačuje svobodu projevu a shromažďování a brání občanům v tom, aby vyjádřili svůj nesouhlas s vládní politikou nebo odpor k této politice, čímž dochází k omezování občanského a politického prostoru, mj. prostřednictvím politicky motivovaného pronásledování na základě mimořádně tvrdého protiteroristického zákona, potlačování nezávislých sdělovacích prostředků a bohaté činnosti aktivistů v rámci občanské společnosti a ostrých zákroků proti vedoucím představitelům opozičních stran;

K. vzhledem k tomu, že v prosinci roku 2015 byli svévolně zatčeni vedoucí aktivisté, jako např. Getačo Šifero (šéfredaktor deníku Negere Ethiopia), Yonathan Teressa (internetový aktivista) a Fikadu Mirkana (Oromský rozhlas a televize), ačkoli jim etiopské orgány stále ještě nesdělili obvinění;

L. vzhledem k tomu, že etiopská vláda uvaluje na nezávislou občanskou společnost a sdělovací prostředky všudypřítomná omezení; vzhledem k tomu, že podle sčítání vězňů v roce 2014, které provedl Výbor na ochranu novinářů, zaujímá Etiopie čtvrté místo na světě, pokud jde o věznění novinářů, přičemž ve vězení se nachází 17 novinářů, 57 novinářů z Etiopie za posledních pět let uteklo a v důsledku oficiálního tlaku došlo k ukončení vydávání celé řady nezávislých časopisů a novin; vzhledem k tomu, že Etiopie se na seznamu Výboru na ochranu novinářů, který seřadil deset nejvíce cenzurovaných zemí v roce 2015, zařadila také na čtvrté místo;

M. vzhledem k tomu, že řada vězňů svědomí uvězněných v minulých letech pouze na základě jejich legitimního uplatňování svobody projevu a přesvědčení, včetně novinářů a členů opozičních politických stran, stále zůstává ve vězení; vzhledem k tomu, že někteří z nich byli usvědčeni v rámci nespravedlivých procesů, trestní řízení v případě dalších vězněných osob stále probíhá a někteří jsou i nadále zadržováni bez obvinění, včetně Eskindera Negy, Temesghena Desalegna, Solomona Kebedeho, Yesufa Getačua, Woubšeta Tajeho, Saleha Edrisa a Tesfalideta Kidaneho;

N. vzhledem k tomu, že v červnu 2014 byl zatčen Andargachew Tsege, britsko-etiopský občan a lídr opoziční strany žijící v exilu; vzhledem, k tomu, že pan Tsege byl před několika lety odsouzen v nepřítomnosti k trestu smrti a od svého zatčení čeká na vykonání rozsudku prakticky v izolaci;

O. vzhledem k tomu, že podle etiopského zákona o veřejném oznamování ze strany dobročinných organizací a společností je nutné, aby organizace zapojené do prosazování určitých zájmů získávaly 90 % prostředků na financování své činnosti z místních zdrojů, což vedlo k omezení činnosti organizací občanské společnosti a ke zrušení celé řady z nich; vzhledem k tomu, že Etiopie odmítla doporučení týkající se novelizace zákona o veřejném oznamování ze strany dobročinných organizací a společností a protiteroristického zákona, které učinila řada zemí při hodnocení situace v oblasti

dodržování práv, jež v květnu 2014 proběhlo v rámci všeobecného pravidelného přezkumu ze strany Rady pro lidská práva;

P. vzhledem k tomu, že etiopská vláda v podstatě uvalila rozsáhlou blokádu na ogadenský region v Etiopii, který je bohatý na zásoby ropy a plynu; vzhledem k tomu, že pokusy mezinárodních sdělovacích prostředků a humanitárních skupin pracovat v daném regionu a poskytovat z něj zpravodajství se považují za trestný čin, který lze v souladu s protiteroristickým zákonem postihovat; vzhledem k tomu, že existují zprávy o válečných zločinech a závažných případech porušování lidských práv, kterého se proti ogadenskému obyvatelstvu dopouští armáda a vládní polovojenské jednotky;

Q. vzhledem k tomu, že Etiopie, což je druhá nejlidnatější země Afriky, má údajně jedno z nejrychleji rostoucích hospodářství v Africe, přičemž její průměrná míra hospodářského růstu v posledních deseti letech dosahovala 10 %; vzhledem k tomu, že tato země, jejíž HND na obyvatele činí 632 USD, přesto zůstává jednou z nejchudších; vzhledem k tomu že na indexu lidského rozvoje za rok 2014 zastává Etiopie 173. místo ze 187 zemí;

R. vzhledem k tomu, že Etiopie hraje v daném regionu klíčovou úlohu a těší se díky své úloze hostitelské země Africké unie a svému příspěvku k partnerství OSN a západních zemí v oblasti mírotvorných operací, bezpečnosti a pomoci politické podpoře ze strany západních dárců a většiny svých regionálních sousedů;

S. vzhledem k tomu, že přestože hospodářský rozvoj pokračuje rychlým tempem (spolu s významnými zahraničními investicemi, včetně investic do zemědělství, stavebnictví a výroby, s rozsáhlými rozvojovými projekty, jako je stavba vodní přehrady s vodní elektrárnou a plantáže, a s rozšířeným pronájem půdy poskytovaným především zahraničním společnostem), mnoho lidí, včetně zemědělců a pastevců, bylo vyhnáno ze svých domovů;

T. vzhledem k tomu, že v čl. 40 odst. 5 etiopské ústavy mají etiopští pastevci zaručeno právo na bezplatnou půdu k pasení a obhospodařování a právo na to, aby nebyli vyháněni ze své půdy;

U. vzhledem k tomu, že Etiopie podepsala dohodu z Cotonou, v jejímž článku 96 je stanoveno, že dodržování lidských práv a základních svobod je základním prvkem spolupráce mezi zeměmi AKT a EU;

V. vzhledem k tomu, že Etiopie trpí nejhorším suchem za posledních několik desetiletí, které vede ke vzrůstajícím nedostatkům při zajišťování potravin, závažnému hubnutí a neobvyklým úmrtím hospodářských zvířat; vzhledem k tomu, že v důsledku záplav a násilných střetů týkajících se nedostatečných zdrojů a sucha muselo své domovy opustit téměř 560 000 lidí; vzhledem k tomu, že podle odhadů etiopské vlády potřebuje okamžitou potravinovou pomoc v důsledku sucha 10,1 milionů lidí, z nichž polovinu tvoří děti;

W. vzhledem k tomu, že se Etiopie potýká s neustálým přílivem migrantů a přijala již

přibližně 700 000 uprchlíků, zejména z Jižního Súdánu, Eritreje a Somálska; vzhledem, k tomu, že dne 11. listopadu 2015 podepsaly EU a Etiopie s cílem prohloubit spolupráci a dialog mezi oběma stranami v oblasti migrace společný program pro migraci a mobilitu;

1. ostře odsuzuje nedávné využití nadměrné síly ze strany bezpečnostních sil v Oromii a ve všech etiopských regionech a rostoucí počet případů porušování lidských práv; vyjadřuje soustrast rodinám obětí a naléhavě vyzývá k okamžitému propuštění osob vězněných za využití svého práva na pokojné shromažďování a svobodu projevu;

2. připomíná etiopské vládě její povinnost zaručit základní práva, včetně přístupu ke spravedlnosti a práva na spravedlivé soudní řízení, jak je uvedeno v Africké chartě a dalších mezinárodních a regionálních nástrojích v oblasti lidských práv, včetně dohody z Cotonou, a zejména článků 8 a 96 této dohody;

3. vyzývá k důvěryhodnému, transparentnímu a nezávislému vyšetření případů zabití protestujících a dalších údajných případů porušování lidských práv ve spojitosti s protestním hnutím a žádá etiopskou vládu, aby zajistila, aby byly odpovědné osoby v rámci příslušné jurisdikce spravedlivě stíhány;

4. vyzývá etiopskou vládu, aby dodržovala Všeobecnou deklaraci lidských práv a Africkou chartu, včetně práva na pokojné shromažďování, svobodu projevu a sdružování; naléhavě vyzývá etiopskou vládu, aby neprodleně pozvala zvláštního zpravodaje OSN pro právo na svobodu pokojného shromažďování a sdružování a další odborníky OSN v oblasti lidských práv, aby mohli o situaci podat zprávu;

5. vítá rozhodnutí vlády týkající se úplného pozastavení zvláštního územního plánu pro Addis Abebu a Oromii; vyzývá k okamžitému zahájení inkluzivního transparentního politického dialogu, který by zahrnoval vládu, opoziční strany, zástupce občanské společnosti a místní obyvatele, s cílem zabránit dalším násilnostem nebo radikalizaci obyvatelstva;

6. zdůrazňuje, že pokud má být zaručeno informované, aktivní a angažované obyvatelstvo, mají svobodné a nezávislé sdělovací prostředky zásadní význam, a vyzývá etiopské orgány, aby přestaly bránit svobodnému toku informací, mj. na základě rušení příslušných vysílačů a pronásledování medií, aby zaručily práva místní občanské společnosti a sdělovacích prostředků a umožnily přístup nezávislých novinářů a osob sledujících situaci v oblasti lidských práv do všech oblastí Etiopie; oceňuje nedávné propuštění blogerů programu „Zóna 9“ a šesti novinářů;

7. požaduje, aby etiopské orgány přestaly používat protiteroristické právní předpisy (protiteroristický zákon č. 652/52009) k represím politických oponentů, disidentů, obránců lidských práv, dalších aktérů činných v rámci občanské společnosti a nezávislých novinářů; vyzývá etiopskou vládu také k tomu, aby přepracovala svůj protiteroristický zákon, tak aby byl v souladu s mezinárodním právem a se zásadami v oblasti lidských práv;

8. odsuzuje přílišná omezení, jež činnosti v oblasti lidských práv klade zákon

o charitativních a nevládních organizacích, který organizacím na ochranu lidských práv zakazuje přístup k nezbytnému financování, poskytuje agentuře pro charitativní a nevládní organizace nadměrné pravomoci a dále ohrožuje oběti porušování lidských práv tím, že nedodržuje zásady důvěrnosti;

9. vyzývá etiopské orgány, aby předcházely veškeré etnické nebo náboženské diskriminaci a aby vybízely k mírovému a konstruktivnímu dialogu mezi všemi společenstvími a přijaly opatření ve prospěch takového dialogu;

10. vítá akční plán Etiopie v oblasti lidských práv z roku 2013 a vyzývá k jeho rychlému a úplnému provádění;

11. naléhavě vyzývá orgány, aby prováděly zejména doporučení pracovní skupiny Rady pro lidská práva pro svévolné zadržování a aby okamžitě propustily britského občana a politického aktivistu Andargacheva Tsigeho;

12. připomíná, že dodržování lidských práv a právního státu je klíčové pro politiky EU na podporu rozvoje v Etiopii i v celé oblasti Afrického rohu; vyzývá AU, aby věnovala pozornost politické, hospodářské a sociální situaci své hostitelské země – Etiopie;

13. vyzývá EU, jakožto největšího dárce, aby účinně monitorovala programy a politiky k zajištění toho, aby rozvojová pomoc EU nepřispívala k porušování lidských práv v Etiopii, zejména prostřednictvím programů souvisejících s přesídlováním zemědělců a pastevců, a aby rozvíjela strategie k minimalizaci případných negativních dopadů přesídlování v rámci rozvojových projektů financovaných EU; zdůrazňuje, že EU by měla vyměřovat svou finanční podporu na základě pověsti této země v oblasti lidských práv a míry, do jaké etiopská vláda podporuje reformy vedoucí k demokratizaci;

14. vyzývá vládu, aby do dialogů o provádění jakéhokoli rozsáhlého rozvojového projektu zapojovala místní společenství; je znepokojen vládním programem nuceného přesídlování;

15. vyjadřuje hluboké obavy ze stávajících ničivých klimatických podmínek v Etiopii, které zhoršily humanitární situaci v zemi; vyzývá EU, aby spolu se svými mezinárodními partnery navýšila svou podporu etiopské vládě a lidu; vítá příspěvek, který EU nedávno oznámila, a vyzývá Komisi, aby zajistila, že toto dodatečné financování bude co nejrychleji poskytnuto;

16. připomíná, že Etiopie je významnou cílovou a tranzitní zemí migrantů a žadatelů o azyl, jakož i jejich zemí původu, a že poskytuje útočiště největšímu počtu uprchlíků v Africe; bere proto na vědomí přijetí společného programu pro migraci a mobilitu mezi EU a Etiopií, který řeší otázky uprchlíků, hraničních kontrol a boje proti obchodování s lidmi; dále vyzývá Komisi, aby pozorně sledovala všechny projekty, jež byly v poslední době zahájeny v rámci svěřenského fondu EU pro Afriku;

17. je mimořádně znepokojen hospodářskou a sociální situací obyvatel této země – zejména žen, menšin, uprchlíků a vysídlených osob, jejichž počet se stále zvyšuje – s ohledem na krizi a nestabilitu v tomto regionu; znovu vyjadřuje podporu všem humanitárním organizacím činným na místě a v sousedních hostitelských zemích; podporuje výzvy mezinárodního společenství a humanitárních organizací ke zvýšení pomoci uprchlíkům a vysídleným osobám;

18. zdůrazňuje, že pokud má být dosaženo cílů udržitelného rozvoje, je nezbytné připravit plány významných veřejných investic, zejména v oblasti vzdělávání a zdravotnictví; vyzývá etiopské orgány, aby přijaly účinné závazky k dosažení těchto cílů;

19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vládě a parlamentu Etiopie, Komisi, Radě, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě ministrů AKT-EU, orgánům Africké unie, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů a Panafrickému parlamentu.